

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-40/21-V
Датум: 19. фебруар 2021. године
Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 65. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама"

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама", за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-дина Николу Рибарића, начелника Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

ПРЕДСЕДНИК
Никола Дашић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-40/21-V
Датум: 19. фебруар 2021. године
К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), на седници одржаној дана 19. фебруара 2021. године, донело је

З А К Љ У Ч А К
о утврђивању Предлога одлуке о Програму
"Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама"

I Утврђује се Предлог одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама" и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и одлучивање.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама" (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама", Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК,

Никола Дашић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности и послове са грађанима
Број: XXV- 230/21
Датум: 10.02.2021.године
К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКО ВЕЋЕ
- Председнику -

Предмет: Нацрт одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама";

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима, припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број: 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016- др. закон и 47/2018), чланом 68. тачка 1) Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 8/2019), чланом 10. став 1. алинеја прва Одлуке о организацији Градске управе града Крагујевца ("Сл.лист града Крагујевца" број: 20/2019):

- Нацрт одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама";

Нацрт одлуке израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Предлаже се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима, за представника предлагача на седници Градског већа.

НАЧЕЛНИК

Никола Рибарић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, бр. 24/14-пречишћен текст), на седници одржаној дана _____ 2021. године, доноси

**О Д Л У К У
О ПРОГРАМУ
"КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА ВОДЕ ЗА ПИЋЕ ИЗ ЈАВНИХ ЧЕСАМА"**

1. Доноси се Програм "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама" (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2021. године и представља програм из области јавног здравља који је усмерен ка реализацији приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца", број 13/19).

2. Програм је саставни део ове одлуке.

3. Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

4. Ову одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о Програму "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама" садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 24/14-пречишћен текст), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спровode институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке, којима на општи начин уређује питања из своје надлежности. Чланом 16. став 3. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, као део системског приступа решавању водећих јавноздравствених проблема на локалном нивоу. Програмом се врши контрола исправности изворске воде са јавних чесама у циљу праћења квалитета изворишта подземних вода, које се могу користити као алтернативни извор водоснабдевања, а уједно представљају и један од индикатора стања животне средине. На основу резултата лабораторијских испитивања и познавања санитарно-хигијенског стања објеката и околине јавних чесама, врши се процена здравственог ризика коришћења такве воде за пиће.

Предлог Програма сачињен је од стране Института за јавно здравље Крагујевац на основу анализе здравственог стања становништва града Крагујевца у циљу реализације приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца" број 13/19) и то:

Општи циљ 4. Промоција и унапређење здравља становништва кроз активности које обезбеђују здраву животну средину,

Специфичан циљ 4.2. Унапређење снабдевања становништва бактериолошки и хемијски исправном водом за пиће,

Активност 4.2.14. Израда програма контрола микробиолошке и физичко-хемијске исправности воде за пиће са јавних чесама на територији града Крагујевца,

Активност 4.2.15. Имплементација програма контрола микробиолошке и физичко-хемијске исправности воде за пиће са јавних чесама на територији града Крагујевца.

Средства за реализацију Програма "Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама" обезбеђују се у буџету града Крагујевца.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број:

У Крагујевцу,

2021.године

**ПРЕДСЕДНИК,
Мирослав Петрашиновић**

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПОСЛОВЕ СА

ГРАЂАНИМА

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

ПРОГРАМ

КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА ВОДЕ ЗА ПИЋЕ ИЗ ЈАВНИХ ЧЕСАМА

УВОД

Вода представља једноставно хемијско једињење, стабилан хемијски спој водоника и кисеоника.

Расподела воде на нашој планети је следећа: 97,3% чини слана вода а само 2,7% слатка вода. Иако је од укупне количине слатке воде 77,2% је у вечитом леду на половима и у планинским глечерима, од укупне количине расположиве слатке воде 22,4% су подземне воде, а 0,36% површинске воде. За коришћење је на располагању 1% укупне количине воде на Земљи.

Вода је основна људска потреба. Без хране човек може да издржи 2-3 недеље а без воде 2-3 дана највише. Људски организам је највећим делом сачињен од воде, око 70% организма човека чини вода. Са старењем организма се смањује и проценат воде у телу.

Дневне потребе за водом у зависности од здравственог стања, физичке активности и узраста као и од временских и климатских услова и годишњег доба за здраве људе износе 1,5-3 литара на дан.

Вода човеку обезбеђује структуру и грађу и одвијање свих биохемијских и метаболичких процеса у организму.

Вода има биолошки, еколошки, епидемиолошки и хигијенски значај.

Улоге воде су следеће:

одржава хидростатски, онкотски и осмотски притисак
омогућава обављање биохемијских процеса и уклањање штетних супстанци из организма
при нормалном функционисању здравог организма одржава се стални биланс воде у њему
вода омогућава одржавање сталне телесне температуре због високог топлотног капацитета (4 пута већи од ваздуха)

Одавање топлоте испаравањем (знојењем) је једини терморегулациони механизам који функционише када сви други откажу (зрачење, кондукција, конвекција).

У води се под утицајем Сунчеве енергије и растворених неорганских материја ствара жива материја која кружи у ланцу исхране (фитопланктон, зоопланктон, виши водени организми и тд.).

У води је могућ живот, развој, размножавање и опстанак различитих биолошких чинилаца који могу да утичу на здравље.

Водом се могу пренети бактерије, вируси и паразити.

Бактерије које се могу пренети водом и доводе до оштећења здравља су: *E. coli*, *Proteus*, *Streptococcus faecalis*, *Bacillus dysenteriae*, *Salmonella typhi*, *Salmonella paratyphi* А и В, *Shigellae*, *Vibrio colerae*, *Pasteurella tularensis* и др.

Дужина њиховог опстанка у води зависи од биолошке конкуренције, сунчеве светлости, количине органских материја, физичких (нпр. температура) и хемијских (нпр. рН) својстава воде.

Вируси који се могу пренети водом и доводе до оштећења здравља су: *adeno* (31 серотип), *echo* (31 серотип), *coxsacki A* (23 серотипа), *coxsacki B* (6 серотипова), *polio* (3 серотипа), *geo* (3 серотипа), *hepato* (2 серотипа), *cytomegalo* (1 серотип), *norovirus*.

Паразити који се могу пренети водом и доводе до оштећења здравља су : *Entamoeba histolytica*, *Lambliia intestinalis*, *Askaris lumbricoides*, *Trihocefalus*, *Oxyuris vermicularis*.

Микроорганизми краће опстају у:

- загађеној води
- на вишој температури
- при јачем и дужем сунчевом зрачењу
- при мањој количини органских материја
- чешћој промени физичких и хемијских својстава воде

Вода може бити физичко-хемијски неисправна због повећаног или смањеног садржаја одређених хемијских материја.

Због повећаног садржаја могу настати: нитрата-метхемоглобинемија, магнезијума-дијареја, детерџената-алергијске реакције, трихалометана, РАН (полициклични ароматични угљ.водоници), РСВ (полихлоровани бифенили)-малигне болести.

Због смањеног садржаја могу настати: јод-струма, флуор-зубни каријес, калцијум и магнезијум-болести кардиоваскуларног система.

Према подацима СЗО од болести пренетих водом оболи око 500 милиона људи, а умре око 10 милиона. Процењује се да око 10% болничких кревета користе болесници оболели од болести пренети микробиолошки неисправном водом.

Да би се контролисала хигијенска испитивост воде за пиће, вода мора да се узоркује на за то прописан начин, транспортује (на прописан начин) до акредитоване лабораторије за микробиолошка и физичко-хемијска испитивања воде.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување здравља популације града Крагујевца редовном, континуираном, контролом хигијенске исправности воде за пиће из јавних чесми.

Специфични циљеви:

1. Обезбедити адекватне информације становништву о хигијенској исправности воде из јавних чесама
2. Смањење алиментарних обољења изазваних употребом хигијенски неисправне воде из јавних чесама

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2021. годину и то:

1. узорковање воде из јавних чесама
2. микробиолошке анализе
3. физичко-хемијске анализе
4. стручно мишљење

Вода ће бити узоркована 2 пута месечно и то једном за комплетану анализу, хигијенске исправности воде за пиће (физичко-хемијску и микробиолошку анализу) и једном за микробиолошку анализу, из 10 јавних чесама са територије Града Крагујевца и то:

Мерно место
Шумарице
Дивостин
Грујина чесма
Петровац
Бубањ
Капавац
Кошутњак

Теферич
Белошевац
Ждраљица

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Узорковање воде из јавних чесама ће се вршити адекватним, стручним методама. Анализе и микробиолошке и физичко-хемијске ће се вршити акредитованим лабораторијским методама. Лекар специјалиста хигијене даје стручно мишљење о хигијенској исправности узорака воде на основу анализираних параметара и лабораторијских извештаја.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број узорака воде
2. Број микробиолошких анализа
3. Број физичко-хемијских анализа

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Смањење броја алиментарних болести изазваних контаминираном водом из јавних чесама
- Боље здравље опште популације

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

- Недостатак финансијских средстава

ПРАВНИ ОКВИР

1. Закон о јавном здрављу Сл. гласник Републике Србије 15/2016
2. Закон о заштити становништва од заразних болести, Сл. гласник бр. 15 од 25. фебруара 2016;
3. Закон о санитарном надзору, Сл. гласник Републике Србије број 125 од 22. новембра 2004;

4. Закон о заштити животне средине, Сл. гласник РС бр. 135/04, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. закон и 95/2018 – др. закон;
5. Уредба о Програму здравствене заштите становништва од заразних болести, Сл. гласник РС бр. 22/2016;
6. Правилник о хигијенској исправности воде за пиће, Сл. лист СРЈ бр. 42/98 и 44/99 и Сл. Гласник РС 28/2019;
7. Правилник о начину узимања узорака и методама за лабораторијску анализу воде за пиће, Сл. лист СФРЈ бр. 33/87.

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња стручних служби града Крагујевца и ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „Контрола квалитета воде за пиће из јавних чесама“ у 2021. години износе 560 000,00 динара.

Врста узорака	Врста анализе	Број узорака	Цена по узорку	Укупна цена
Вода из јавне чесме	Хигијенска исправност воде за пиће (Микробиолошка анализа Физичко-хемијска анализа)	100	4 200,00	420 000,00
Вода из јавне чесме (период мај-септембар)	Микробиолошка анализа	100	1 400,00	140 000,00
Укупно				560 000,00

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; Доц. др Драган Васиљевић

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

1) Лекар спец. Хигијене-6
2) Лекар специјалиста Микробиологије-2
3) Дипломирани хемичар-3
4) Санитарни/ медицински техничар-9
5) Лабораторијски техничари-4
6) Хемијски техничари-4

проф. др Нела Ђоновић
помоћник директора

В.Д. директора ИЗЈЗ Крагујевац
Доц. др Драган Васиљевић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs giro account: 840-340667-22

